

**Πρόγραμμα «Μαθαίνουμε Παρέα»
Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση 2017-2018**

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ 3

ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT - Βασικές πληροφορίες

Γενικά:

- ✓ Πρόκειται για τη διερεύνηση και ανάλυση του σχολικού οργανισμού με τον εντοπισμό των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων του και για την ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος με τον εντοπισμό των ευκαιριών που παρουσιάζονται και των απειλών που ελλοχεύουν.
- ✓ Το αρκτικόλεξο SWOT προκύπτει από τις αγγλικές λέξεις: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats (αντίστοιχα στα ελληνικά: δυνατά σημεία/πλεονεκτήματα, αδύναμα σημεία, ευκαιρίες, απειλές).

Σκοπός:

- ✓ Να αναγνωριστούν τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες ενός οργανισμού που αποτελούν το εσωτερικό του περιβάλλον και οι ευκαιρίες και οι κίνδυνοι οι οποίοι αποτελούν το εξωτερικό περιβάλλον.

Εσωτερικό Περιβάλλον:

Τα **Πλεονεκτήματα** και οι **Αδυναμίες** προκύπτουν από τους εσωτερικούς πόρους που κατέχει η εκπαιδευτική μονάδα. Σημεία αιχμής μπορεί να είναι:

- ✓ Η δομή του οργανισμού και ο τρόπος λειτουργίας του (σχέσεις εξουσίας, μορφές συντονισμού, μορφές επικοινωνίας)
- ✓ Η κουλτούρα και το κλίμα του σχολείου
- ✓ Οι δυνατότητες και οι αδυναμίες του ανθρώπινου δυναμικού
- ✓ Τα μέσα και τα υλικά που διαθέτει το σχολείο
- ✓ Τα προβλήματα που εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία του σχολείου και τα πλεονεκτήματα που μπορούν να αξιοποιηθούν.

Εξωτερικό Περιβάλλον:

Οι **Ευκαιρίες** και οι **Απειλές** αντανακλούν μεταβλητές του εξωτερικού περιβάλλοντος της εκπαιδευτικής μονάδας, τις οποίες θα πρέπει να εντοπίσει, να προσαρμοστεί σε αυτές ή ακόμα και να τις προσαρμόσει όπου κάτι τέτοιο είναι εφικτό. Σημεία αιχμής μπορεί να είναι:

- ✓ Το κοινωνικό-πολιτισμικό περιβάλλον
- ✓ Η κοινωνικό-οικονομική προέλευση των μαθητών
- ✓ Οι οικονομικές συνθήκες
- ✓ Τα οργανωμένα σύνολα που είναι δυνατό να επηρεάσουν το σχολείο
- ✓ Η δημογραφική κατάσταση της περιοχής
- ✓ Η κρατική στήριξη
- ✓ Η τεχνολογία

Στάδια διεξαγωγής Ανάλυσης SWOT

- ✓ Οριοθέτηση του στόχου για τον οποίο διεξάγεται η Ανάλυση SWOT
- ✓ Επιλογή ομάδας που θα κάνει την ανάλυση
- ✓ Συλλογή των απαραίτητων πληροφοριών
- ✓ Καταγραφή πλεονεκτημάτων (Strengths)
- ✓ Καταγραφή αδυναμιών (Weaknesses)
- ✓ Καταγραφή ευκαιριών (Opportunities)
- ✓ Καταγραφή απειλών (Threats)
- ✓ Αξιολόγηση και σύγκριση των καταγεγραμμένων ιδεών σε σχέση με τους στόχους
- ✓ Χρήση των δεδομένων από την Ανάλυση SWOT για προγραμματισμό

Βιβλιογραφία

- Everard, K., Wilson, I., & Morris, G. (2004). *Effective School Management* (4th Edition). London: Paul Chapman Publishing.
- Καράλλης, Γ. (2007). Το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης της σχολικής μονάδας ως μέρος της διαδικασίας αυτονόμησής της. *Δελτίο Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου*, τεύχος 9, 1-4.
- Volksschulamt. (2010). *Geleitete Schule. Beiblatt Evaluation – Methodenrepertoire*. Zürich: Bildungsdirektion Kanton Zürich Ανάκτηση στις 18.06.2016 από:
http://www.vsa.zh.ch/internet/bildungsdirektion/vsa/de/schulbetrieb_und_unterricht/fuehrung_und_organisation/geleitete_schulen/materialien/jcr_content/contentPar/downloadlist_1/downloaditems/methodenrepertoire.spooler.download.1303897647120.pdf/001462_evaluation_methodenrepertoire_2011-3.pdf

Παραδείγματα κριτηρίων στην ανάλυση SWOT και ενδεικτικός βοηθητικός πίνακας

	Πλεονεκτήματα Strengths	Αδυναμίες Weaknesses	
<p><u>Παραδείγματα κριτηρίων</u> Πλεονεκτήματα Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά Ποιοτικά χαρακτηριστικά Πόροι Ανθρώπινο δυναμικό Ηγεσία Εμπειρία Τοποθεσία Δημογραφικά/κοινωνικά χαρακτηριστικά μαθητών Ποιοτικά χαρακτηριστικά Εφαρμογή καινοτομιών Αποτελέσματα Υλικοτεχνική υποδομή Ανάπτυξη συνεργασιών</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αυτά είναι τα δυνατά μας σημεία... ✓ Για αυτά είμαστε υπερήφανοι... ✓ Επάνω εδώ μπορούμε να χτίσουμε... ✓ Αυτό πρέπει να συνεχίσουμε να το φροντίζουμε... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αυτό δεν πάει καλά... ✓ Εκεί έχουμε προβλήματα, ελλείψεις ... ✓ Αυτό μας ενοχλεί ... ✓ Για αυτό πρέπει να προβλέψουμε βελτιώσεις 	<p><u>Παραδείγματα κριτηρίων</u> Μειονεκτήματα Τι μπορεί να βελτιωθεί; Τι πραγματοποιείται λάθος; Τι πρέπει να αποφεύγεται; Βαθμός ταύτισης με σχολείο Ηγεσία Δέσμευση εκπαιδευτικών Πόροι Εμπειρία Τοποθεσία Δημογραφικά/κοινωνικά χαρακτηριστικά μαθητών Υλικοτεχνική υποδομή</p>
	Ευκαιρίες Opportunities	Απειλές Threats	
<p><u>Παραδείγματα κριτηρίων</u> Ποιες καλές ευκαιρίες υπάρχουν για τον οργανισμό; Ποιες είναι οι ενδιαφέρουσες τάσεις που υπάρχουν; Πολύτιμες ευκαιρίες από: ✓ Αλλαγές στην τεχνολογία σε μικρή και μεγάλη κλίμακα. ✓ Αλλαγές στην κυβερνητική πολιτική ✓ Αλλαγές σε κοινωνικό επίπεδο, δημογραφικό επίπεδο και επίπεδο τρόπου ζωής. ✓ Τοπικά γεγονότα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αυτές είναι οι δυνατότητές μας... ✓ Αυτά θέλουμε να τα χρησιμοποιήσουμε... ✓ Εκεί αξίζει να επενδύσουμε... ✓ Αυτό πρέπει να το αναπτύξουμε ... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Εκεί πρέπει να είμαστε προσεκτικοί ... ✓ Εδώ κρύβονται κίνδυνοι... ✓ Για αυτό πρέπει να προνοήσουμε... ✓ Για αυτό πρέπει να σκεφτούμε λύσεις, να πάρουμε προφυλακτικά μέτρα... 	<p><u>Παραδείγματα κριτηρίων</u> Εμπόδια Αλλαγές προδιαγραφών εργασίας Κυβερνητική πολιτική Νομοθεσία Αλλαγές στο περιβάλλον/στην περιοχή Κινητικότητα εκπαιδευτικών</p>

Παράδειγμα Ανάλυσης SWOT από δημοτικό σχολείο της περιφέρειας

<p>Πλεονεκτήματα /Strengths</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Γεωγραφική θέση✓ Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα✓ Καλή φήμη✓ Έμπειρο και καταρτισμένο προσωπικό✓ Υποστηρικτικός διευθυντής✓ Ελκυστικές και σύγχρονες εγκαταστάσεις	<p>Αδυναμίες / Weaknesses</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Μη επαρκής αριθμός εκπαιδευτικών✓ Μεγάλος αριθμός μαθητών ανά τάξη✓ Σχέσεις με γονείς✓ Ανομοιογενείς τάξεις – δυσκολία ένταξης✓ Έλλειψη αίθουσας ενισχυτικής διδασκαλίας
<p>Ευκαιρίες / Opportunities</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Μέσα συγκοινωνίας✓ Ενσωμάτωση τεχνολογίας στα σχολεία✓ Συνεργασία με γειτονικά σχολεία✓ Συμμετοχή σε προγράμματα Υπουργείου Παιδείας	<p>Απειλές / Threats</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Ανέγερση καφενείου πλησίον του σχολείου✓ Αύξηση παραβατικότητας στα σχολεία✓ Προβληματικές οικογενειακές καταστάσεις✓ Συχνή μετακίνηση προσωπικού✓ Δυσαναλογία διδακτέας ύλης και χρόνου διδασκαλίας✓ Μειωμένη χρηματοδότηση